

Cauza C-458/21**Cerere de decizie preliminară****Data depunerii:**

22 iulie 2021

Instanța de trimitere:

Kúria (Ungaria)

Data deciziei de trimitere:

17 iunie 2021

Recurentă:

CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.

Intimată:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

KÚRIA [Curtea Supremă]

[omissis]

Hotărâre

[omissis]

Obiectul litigiului: Acțiune în contencios administrativ în materie fiscală**Recurentă:** pârâta în primă instanță**Partea care a formulat recurs incident:** reclamanta în primă instanță

[omissis]

Dispozitiv

Kúria [Curtea Supremă] [omissis] inițiază o procedură de trimitere preliminară în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, în conformitate cu articolul 267 [primul paragraf] litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cu privire la interpretarea articolului 132 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2006/112/CE a

Consiliului [din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată].

Kúria [Curtea Supremă] solicită Curții să se pronunțe cu caracter preliminar cu privire la următoarea întrebare:

Articolul 132 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2006/112/CE [a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată] trebuie interpretat în sensul că este scutit de TVA un serviciu utilizat de [o societate de asigurări] în următoarele scopuri:

- verificarea acurateții diagnosticului unei boli grave cu care a fost diagnosticată persoana asigurată, și
- căutarea celor mai bune servicii medicale disponibile în vederea vindecării persoanei asigurate, și
- asigurarea acordării tratamentului medical în străinătate, în cazul în care persoana asigurată solicită acest lucru și dacă tratamentul respectiv este acoperit de polița de asigurare?

[omissis] [element procedural de drept național]

Motivare

Situația de fapt din litigiul principal

[1] Începând din luna septembrie a anului 2012, societatea de asigurări recurentă comercializează o serie de produse de asigurare de sănătate și de viață prin care se angajează să asigure, în anumite condiții, acordarea de tratament medical în străinătate în cazul în care persoana asigurată suferă de una dintre următoarele cinci boli grave: cancer, operație de bypass, probleme cu valvele cardiace, neurochirurgie și transplant de organe și de țesuturi de la un donator viu. Documentul intitulat „Condiții speciale ale asigurării de sănătate Best Doctors®” (denumite în continuare „Condiții speciale”) conține reguli care definesc condițiile specifice ale poliței de asigurare. În conformitate cu punctul 4 litera a) din Condițiile speciale, recurgerea la InterConsultation (sau „a doua opinie medicală”, conform denumirii din Condițiile speciale; în continuare „IC”) reprezintă o condiție prealabilă pentru a beneficia de serviciile de tratament medical în străinătate. FindBestCare (denumit în continuare „FBC”) face parte din tratamentele medicale oferite în străinătate. Punctul 2 litera p) din Condițiile speciale conține descrierea IC, punctul 2 litera m) din documentul respectiv conține definiția FBC, iar punctul 13 din acesta descrie etapele procedurii privind cererea de acoperire a cheltuielilor.

- [2] În vederea executării prestațiilor de asigurare, la 13 septembrie 2012, recurenta a încheiat un contract de colaborare (denumit în continuare „contractul de colaborare”) cu Best Doctors España, S.A.U. (denumită în continuare „societatea spaniolă”), membră spaniolă a grupului internațional de societăți Best Doctors®, pentru utilizarea serviciului de informații medicale brevetat. Conform contractului respectiv, așa-numitele „Servicii Best Doctors” sunt constituite din două elemente: IC și FBC. În cadrul IC, medicii Best Doctors® analizează informațiile medicale ale persoanei asigurate pe baza documentației trimise, pentru a verifica dacă aceasta are dreptul la prestațiile de asigurare. Conform contractului, prestațiile respective nu sunt disponibile în cazul bolilor acute sau al bolilor care nu au fost încă examinate de un medic „local”. În cadrul serviciului FBC, societatea spaniolă, în cazul în care asigurarea are o astfel de acoperire, stabilește în numele persoanei asigurate o întâlnire cu furnizorii de servicii medicale, organizează tratamentul medical (internare, programări), cazarea la hotel și deplasarea, garantează serviciul de îngrijire medicală și verifică dacă tratamentul medical este adecvat. În plus, ea se ocupă de procesarea și de plata onorariilor medicilor în conformitate cu contractele încheiate cu furnizorii de servicii medicale. Societatea respectivă nu suportă nici costurile de călătorie și de cazare, nici costurile îngrijirii medicale acordate. FBC nu poate fi utilizat pentru tratamente în Ungaria (contractul de colaborare, anexa „A”, punctele 1 și 2).
- [3] Conform contractului de colaborare, recurenta plătește o primă anuală pentru serviciile Best Doctors pentru fiecare persoană asigurată, cu aceeași frecvență cu care persoanele asigurate plătesc prima lor către recurentă [contractul de colaborare, punctul „E”].
- [4] În perioada octombrie-decembrie 2012, societatea spaniolă a emis trei facturi privind remunerarea serviciilor, pentru care recurenta nu a plătit taxa pe valoarea adăugată (TVA).
- [5] În perioada în litigiu, recurenta nu utilizase încă serviciul Best Doctors® furnizat de societatea spaniolă, însă era obligată să plătească primele, ceea ce a și făcut.
- [6] Prin decizia din 5 mai 2016 [omissis], în urma unei inspecții efectuate de Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vámigazgatósága [Direcția Specială Fiscală și Vamală pentru mari contribuabili din cadrul Administrației Naționale Fiscale și Vamale, Ungaria; (...)] cu privire la recurentă, în calitate de reprezentant fiscal al grupului, în scopul verificării *a posteriori* a declarațiilor de TVA aferente perioadei 1 mai-31 decembrie 2012, recurenta a fost obligată la plata a 1 059 000 HUF cu titlu de diferență de taxă, a 529 000 HUF cu titlu de amendă fiscală, a 178 000 HUF cu titlu de dobânzi de întârziere și a 20 000 HUF cu titlu de penalități pentru neîndeplinirea obligațiilor fiscale.

- [7] Prin decizia din 14 noiembrie 2016 [omissis], intimata, care a fost sesizată cu calea de atac formulată împotriva deciziei autorității de prim grad, a modificat-o parțial, reducând cuantumul amenzii fiscale cu 376 000 HUF, și a menținut [decizia atacată] în toate celelalte privințe.
- [8] Intimata și-a întemeiat decizia pe articolul 132 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (denumită în continuare „Directiva TVA”), pe articolul 37 alineatul 1, pe articolul 60 alineatele 1 și 2, pe articolul 65, pe articolul 82 alineatul 1 litera c), pe articolul 85 alineatul 1 litera c), pe articolul 120 litera b) și pe articolul 140 litera a) din az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Legea nr. CXXVII din 2007 privind taxa pe valoarea adăugată, denumită în continuare „Legea privind TVA-ul”), precum și pe Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cauza C-384/98, D., pe Hotărârea Kügler, C-141/00 și pe Hotărârea d'Ambrumenil și Dispute Resolution Services, C-307/01.
- [9] Conform punctului 2 din motivare, care face obiectul litigiului, serviciul prestat recurentei de către societatea spaniolă nu îndeplinește condițiile pentru a fi scutit de taxă, prevăzute la articolul 85 alineatul 1 litera c) din Legea privind TVA-ul, întrucât contraprestațiile care figurează în cele trei facturi constituie un tip de tarif forfetar care nu corespundea în mod direct unei prestări efective de servicii destinate îngrijirii sănătății persoanei sau diagnosticării, tratării sau vindecării bolii acesteia. În contextul serviciului IC, scopul reexaminării actelor medicale anterioare este de a verifica dacă persoana asigurată are dreptul la tratament medical în străinătate, pentru care a doua opinie medicală reprezintă o condiție prealabilă. [Societatea] spaniolă nu efectuează examinări pentru a pune un diagnostic și nici nu acordă un tratament medical, ci, pe baza actelor medicale anterioare, apreciază și analizează rezultatele acelor examinări și tratamente pentru a determina dacă riscul acoperit de asigurarea clientului s-a materializat. Societatea spaniolă examinează, evaluează și, uneori, organizează servicii de îngrijiri medicale, dar nu le furnizează și nu tratează sau vindecă boli sau probleme de sănătate, iar serviciile, luate în considerare împreună sau separat, nu pot fi calificate drept tratament medical. Având în vedere scopul principal al operațiunii economice menționate în facturi, serviciile prestate nu pot fi calificate drept servicii de sănătate umană scutite de taxă, ci sunt în esență activități de expertizare și organizatorice, motiv pentru care recurenta este obligată la plata TVA în valoare de 752 000 HUF.
- [10] În acțiunea sa în contencios-administrativ formulată împotriva deciziei autorității fiscale, recurenta a susținut că aceasta din urmă a calificat în mod eronat serviciile furnizate de societatea spaniolă, deoarece Best Doctors® nu se limitează la evaluarea documentelor medicale, ci efectuează și examinări complementare (de exemplu, un studiu histologic al mostrelor de țesut trimise), iar serviciile sale includ de asemenea găsirea celor mai buni medici specialiști străini și obținerea avizului acestora, astfel încât serviciile

respective au drept scop vindecarea pacientului și asigurarea utilizării de către acesta a celei mai eficiente terapii posibile. IC nu constituie o obligație administrativă, ci un element esențial al serviciului inclus în prestațiile de asigurare, în cadrul căruia medicul sau echipa medicală care emite avizul pune un diagnostic. Elementul cel mai valoros al serviciului furnizat de Best Doctors® este diagnosticarea problemelor de sănătate și a bolilor, care se încadrează în noțiunea de servicii de îngrijiri medicale prevăzută la articolul 132 alineatul (1) litera (c) din Directiva TVA și, prin urmare, este scutit de taxă.

- [11] Instanța de trimitere a declarat acțiunea recurentei ca fiind parțial întemeiată și a obligat autoritatea fiscală să inițieze o nouă procedură. Instanța respectivă a considerat, în temeiul avizului pe care l-a obținut de la medicul legist și care a fost emis pe baza rapoartelor medicale întocmite și prezentate de Best Doctors® la finalul perioadei examinate, că serviciul IC furnizat în cadrul Best Doctors® are drept scop direct și clar, inclusiv din punct de vedere practic, nu numai îngrijirea sănătății persoanelor, ci și ameliorarea stării de sănătate și diagnosticarea și tratarea bolilor. De asemenea, instanța menționată a apreciat că contractele și Condițiile speciale nu susțineau constatările autorității fiscale, potrivit căreia scopul principal al IC era acela de a întocmi o expertiză pentru a stabili dacă persoana asigurată are dreptul la prestații de asigurare ulterioare. Instanța de prim grad a obligat autoritatea fiscală să efectueze verificări suplimentare în cadrul noii proceduri.
- [12] Ambele părți au atacat cu recurs în fața Kúria [Curtea Supremă] hotărârea instanței de prim grad.
- [13] În recursul său, intimata, invocând Hotărârea Curții în cauza C-212/01, *Unterpertinger*, susține că serviciile Best Doctors® au doar o legătură indirectă cu finalitatea terapeutică și, prin urmare, nu pot fi considerate ca fiind scutite de taxă. Aceasta susține că societatea spaniolă nu a diagnosticat persoanele fizice, nu le-a îngrijit și nici nu le-a oferit tratament medical sau asistență medicală.
- [14] În recursul său incident, recurenta susține că instanța de prim grad a efectuat o analiză nerezonabilă a dovezilor, întrucât, pe baza acestora și luând în considerare de asemenea Hotărârea Curții în cauza C-156/09, *Verigen Transplantation Service International*, și Hotărârea *CopyGene*, C-262/08, se pot da următoarele răspunsuri la întrebările incluse în instrucțiunile privind noua procedură:
- i) expertiza obținută de instanță confirmă faptul că IC este destinată în mod direct și neechivoc unor scopuri de diagnosticare, cu alte cuvinte are o finalitate terapeutică și, prin urmare, îndeplinește condiția materială privind serviciile de sănătate umană scutite de taxă;

- ii) din interpretarea contractului de colaborare și a Condițiilor speciale, împreună cu anexele acestora, se poate identifica conținutul raportului juridic în temeiul căruia Best Doctors® oferă persoanei asigurate serviciul IC drept prestație de asigurare, în timp ce FBC este furnizat după diagnosticare și este opțional și auxiliar în raport cu activitatea de diagnosticare, percepându-se un tarif unitar pentru serviciile Best Doctors®;
- iii) informațiile și datele furnizate de recurentă evidențiază faptul că serviciul IC este elementul caracteristic al serviciului de asigurări și că FBC, ca parte a serviciului, este accesoriu acestuia. În lumina tuturor aspectelor anterioare, rezultă în mod clar că IC, ca element esențial al serviciului complex furnizat de Best Doctors®, are în mod direct și neechivoc o finalitate terapeutică și, prin urmare, îndeplinește cerințele privind serviciile de sănătate umană scutite de taxă și este scutit de TVA. Nu sunt necesare dovezi suplimentare din partea autorității fiscale.

[15] Dispozițiile de drept al Uniunii relevante

Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (Directiva TVA)

CAPITOLUL 2

Scutiri pentru anumite activități de interes general

Articolul 132

- (1) Statele membre scutesc următoarele tranzacții:
 - (a) prestarea de servicii și livrarea de bunuri accesorii acestora, altele decât serviciile de transport de călători și serviciile de telecomunicații, efectuate de către serviciile poștale publice;
 - (b) spitalizarea și îngrijirea medicală și activitățile conexe asigurate de organisme de drept public sau, în condiții sociale comparabile celor aplicabile organismelor de drept public, asigurate de spitale, centre de tratament medical sau diagnoză și alte instituții de natură similară recunoscute în mod corespunzător;
 - (c) prestarea de îngrijiri medicale în exercitarea profesiunilor medicale și paramedicale, astfel cum sunt definite de statul membru în cauză;

[16] Dispozițiile naționale relevante

2007.évi CXXVII. törvény – az általános forgalmi adóról [Legea nr. CXXVII din 2007 privind taxa pe valoarea adăugată]

CAPITOLUL VI

SCUTIREA DE TAXĂ

Scutirea de taxă pentru motivul că activitatea este de interes general

Articolul 85 alineatul 1

Sunt scutite de taxă:

[*omissis*] [dispoziție irelevantă pentru cauză]

b) prestarea de servicii – precum și îngrijirea și transportul persoanelor rănite și bolnave, aflate în strânsă legătură cu aceste servicii – și furnizarea de bunuri strâns legate de aceste servicii, de către operatorii publici, care acționează în această calitate, în contextul îngrijirii medicale;

c) prestarea de servicii – precum și îngrijirea persoanelor rănite și bolnave, aflată în strânsă legătură cu aceste servicii – de către persoane care desfășoară o activitate privind sănătatea umană, inclusiv naturopatia, și care acționează în această calitate;

Procedura în fața Kúria [Curtea Supremă]

[17] În cadrul recursului formulat de părți, Kúria [Curtea Supremă] trebuie să decidă dacă serviciul prestat de societatea spaniolă recurentei este un serviciu scutit de TVA în sensul articolului 132 alineatul (1) litera (c) din Directiva TVA.

[18] Potrivit jurisprudenței Curții, Directiva TVA (și A șasea directivă în vigoare anterior) atribuie un domeniu de aplicare foarte larg TVA-ului, însă scutește anumite activități de această taxă. Scutirile respective reprezintă noțiuni autonome ale dreptului Uniunii, menite să evite divergențele dintre statele membre în ceea ce privește aplicarea regimului TVA. Scopul scutirilor de TVA menționate este de a scuti de această taxă doar acele activități de interes general care sunt enumerate și descrise în detaliu în directivă. Termenii utilizați pentru a desemna scutirile trebuie interpretați în mod strict, deoarece derogă de la principiul general conform căruia se percepe TVA pentru fiecare livrare de bunuri și prestare de servicii efectuate cu titlu oneros de către o persoană impozabilă. Cu toate acestea, interpretarea termenilor respectivi trebuie să fie în concordanță cu obiectivele urmărite de scutiri și să respecte cerințele principiului neutralității fiscale inerent sistemului comun al TVA, asigurând în același timp că dispozițiile privind scutirile de TVA își pot produce efectele.

[19] Din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene rezultă că articolul 132 alineatul (1) litera (b) din Directiva TVA [sau articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (b) din A șasea directivă, în vigoare anterior] se referă la prestarea de servicii de tratament medical în mediul spitalicesc, în timp ce

litera (c) a dispoziției respective privește serviciile de îngrijire medicală prestate în afara acestui mediu, fie la domiciliul privat al furnizorului sau al pacientului, fie în altă parte. Noțiunea de „prestare de îngrijiri medicale”, menționată la articolul 132 alineatul (1) litera (c) din Directiva TVA, se referă de asemenea la serviciile care au drept scop diagnosticarea, tratarea și, pe cât posibil, vindecarea bolilor sau a problemelor de sănătate; cu toate acestea, nu rezultă neapărat că finalitatea terapeutică a unei prestări trebuie interpretată într- un mod deosebit de restrâns.

- [20] Potrivit jurisprudenței, examinările medicale ale persoanelor fizice, efectuate la cererea angajatorilor sau a societăților de asigurări, prelevarea de sânge sau de alte mostre biologice în scopul testării prezenței virusilor, a infecțiilor sau a altor boli, efectuată la cererea angajatorilor sau a societăților de asigurări, sau eliberarea de certificate medicale privind aptitudinile, de exemplu, privind aptitudinea de a călători, sunt scutite de TVA atunci când scopul principal al acestor prestații este de a proteja sănătatea persoanei în cauză (Hotărârea d'Ambrumenil și Dispute Resolution Services, C-307/01). Sunt scutite de TVA serviciile (cu excepția îngrijirii personale de bază și a asistenței în activitățile de menaj) care se referă la îngrijiri cu caracter terapeutic prestate de o societate de capitaluri care oferă îngrijire ambulatorie, inclusiv îngrijire la domiciliu, și care sunt prestate de asistenți medicali autorizați (Hotărârea Kügler, C-141/00), precum și serviciile prestate prin telefon, care constau în sfaturi privind sănătatea și boala, cu condiția ca acestea să aibă o finalitate terapeutică [Hotărârea X (Scutire de TVA pentru consultații telefonice), C-48/19].
- [21] Cu toate acestea, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a exclus de la scutirea de TVA întocmirea de rapoarte medicale sau serviciile prestate de un medic, care au scopul de a examina dacă este îndeplinită o cerință legală sau contractuală sau care sunt necesare pentru evaluarea pretențiilor care pot fi invocate de o anumită persoană în diverse proceduri (de exemplu, Hotărârea Finanzamt D, C-657/19). Nu este scutită de TVA eliberarea de certificate medicale privind starea de sănătate a unei persoane în scopul, printre altele, al acordării unei pensii de război (Hotărârea d'Ambrumenil și Dispute Resolution Services, C-307/01) sau de invaliditate (Hotărârea Unterpertinger, C-212/01), ori al căror scop nu este direct legat de activitatea privind sănătatea umană (de exemplu, Hotărârea CopyGene, C-262/08 – activități ale băncilor de celule stem, sau Hotărârea PFC Clinic, C-91/12 – proceduri estetice sau plastice), sau care au drept scop stabilirea răspunderii personale și evaluarea daunelor în litigii privind vătămări corporale, precum și emiterea de avize medicale bazate pe rapoarte și examinări medicale, dar fără efectuarea de controale medicale, sau [efectuarea de] controale medicale în scopul emiterii de certificate medico-legale în litigii privind neglijența profesională a persoanelor implicate în proceduri judiciare (Hotărârea d'Ambrumenil și Dispute Resolution Services, C-307/01). De asemenea, determinarea prin analize biologice a predispoziției genetice a persoanelor la anumite boli (Hotărârea D., C-384/98) sau serviciul de monitorizare

- nutrițională (Hotărârea Frenetikexito, C-581/19) nu intră sub incidența scutirii de taxă.
- [22] În situația în discuție în prezenta cauză, boala gravă a persoanei asigurate constituie, alături de deces și de expirarea poliței, riscul acoperit de asigurare. Răspunderea pe care trebuie să și-o asume societatea de asigurări (recurenta) acoperă tratamentul medical al persoanei asigurate în străinătate și sarcinile organizatorice necesare pentru acel tratament. Prestația scutită de TVA pe care o primește recurenta este inclusă în serviciul de asigurare prestat pacientului asigurat și, conform poliței de asigurare, scopul final al serviciului prestat de recurentă este de a permite persoanei asigurate, în cazul anumitor boli, să beneficieze de un tratament medical în străinătate organizat de societatea spaniolă, astfel încât, în ultimă instanță, acesta este utilizat la diagnosticarea, tratarea și vindecarea bolii persoanei asigurate. Prestația primită de societatea de asigurări face parte din această structură complexă care include diferite contracte și, prin urmare – în opinia completului de judecată din cadrul Kúria [Curtea Supremă] sesizat cu cauza – întrebarea dacă serviciul este scutit de taxă trebuie soluționată prin luarea în considerare a acestora.
- [23] Având în vedere că tratamentele medicale primite în cadrul prestațiilor de asigurare sunt utilizate de asemenea pentru diagnosticarea, tratarea și, în măsura în care este posibil, pentru vindecarea problemelor de sănătate, și conform unei imagini de ansamblu a jurisprudenței Curții – Hotărârea M. Unterpertinger, C-212/01, Hotărârea Verigen Transplantation Service International, C-156/09, Hotărârea CopyGene, C-262/08, Hotărârea D., C-384/98, Hotărârea Kügler, C-141/00, Hotărârea d’Ambrumenil și Dispute Resolution Services, C-307/01, Hotărârea X (Scutire de TVA pentru consultații telefonice), C-48/19, Hotărârea Peters, C-700/17, Hotărârea Belgisch Syndicaat van Chiropraxie și alții, C-597/17, Hotărârea Frenetikexito, C-581/19, Hotărârea Finanzamt D, C-657/19, [...] Hotărârea FC Clinic, C-91/12, Hotărârea Klinikum Dortmund, C-366/12, Hotărârea Solleveld și van den Jout-van Eijnsbergen, C-443/04 și C-444/04, și Hotărârea Future Health Technologies, C-86/09 –, completul de judecată din cadrul Kúria [Curtea Supremă], care a fost sesizat cu cauza, consideră că se impune interpretarea articolului 132 alineatul (1) litera (c) din Directiva TVA în ceea ce privește situația de fapt din prezenta cauză.

[24] [*omissis*] [reproducerea întrebării preliminare care figurează în dispozitiv]

[25] [*omissis*] [element procedural de drept național]

Budapesta, 17 iunie 2021.

[*omissis*] [semnături]